

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

In het Permuseum en Museum Rotterdam loopt een tentoonstelling over de verdwenen kranten van Rotterdam. Een daarvan was *Het Vrije Volk*. Voor mij een reden mijn herinneringen aan mijn tijd bij die krant nog eens op te halen.

Herinneringen van een dagbladjournalist

Na de Tweede Wereldoorlog ben ik meteen de journalistiek ingestapt. In mei 1945 reed ik op de fiets van Zaandam naar het Hekelveld te Amsterdam, meldde mij aan bij *Het Vrije Volks* en werd aangenomen als leerling-journalist. Ik was negentien jaar. Vijf jaar heb ik het er volgehouden.

Het Vrije Volk beleefde in die tijd zijn grootste bloei. Met meer dan 325.000 abonnees en veertig edities verspreid over het hele land, was de krant vele jaren de grootste van Nederland. Voskuil was benoemd tot hoofdredacteur als opvolger van Wiardi Beckman die in maart 1945 in een concentratiekamp was overleden.

De dagelijkse leiding liet Voskuil, die aan suikerziekte leed en snel vermoeid was, veelal aan de chef van de redacties over. Voor een groot deel van de redacteurs bleef hij een verre hoge baas.

De wijze waarop hij zijn beslissingen nam, leidde tot mijn eerste negatieve ervaring. Toen er uit Leeuwarden het verzoek kwam de plaatselijke redactie met een journalist te versterken, besloot hij mij erheen te sturen hoewel ik geen woord Fries sprak. Dat was door de chef-redacteur ter plaatse wel vereist. Vanwaar die vergissing? Bij mijn sollicitatie had ik mijn oom (prof. W. Banning) als referentie opgegeven en omdat die een Fries was, zou ik het ook wel zijn, aldus de redenering van de hoofdredacteur. Hij vergat mij een eenvoudige vraag te stellen. Ik werd in Leeuwarden met de nek aangekeken. In het werk werd ik nauwelijks betrokken. Als ik al een opdracht kreeg was het de jaarvergadering van de kaatsvereniging. Na drie weken had ik er genoeg van. Ik

reisde terug naar Amsterdam, liftend op open vrachtauto's want dat was toen het enige vervoermiddel. Voor straf werd ik op het archief geplaatst waar ik wekenlang heb zitten knippen en plakken. Via een kort avontuur in Arnhem, waar Pierre Janssen mijn collega was, belandde ik in Zaandam, de plaats waar ik was opgegroeid en de weg wist.

Intussen bleek er in Amsterdam een machtsstrijd gaande. De crisis was waarschijnlijk mede veroorzaakt door het optreden van Meijer Sluijser die was aangesteld als 'journalistiek manager' op de redactie en een duidelijke greep naar de macht deed. De periode van onzekerheid duurde maar kort: Sluijser ging, Voskuil bleef. Maar achteraf heb ik het gevoel dat ik zelf een van de slachtoffers van die strijd ben geweest. Op voorspraak van Meijer Sluijser werd ik op 23-jarige leeftijd benoemd tot chef-redacteur in Utrecht als baas over twee edities. Naast de editie voor de stad was er een voor de rest van de provincie met als belangrijkste plaats Amersfoort. Daar heb ik nog een ambitieuze jongeman als correspondent aangesteld. Zijn naam was Herman Wigbold, een van de laatste hoofdredacteurs in Rotterdam.

Aan die periode in Utrecht denk ik met gemengde gevoelens terug. Omdat mijn voorganger was ontslagen en mijn naam toevallig dezelfde was als die van de toenmalige voorzitter van het NVV (geen familie) had men al snel geconcludeerd dat hier sprake was van vriendjespolitiek. Dan kom je een winderige deur binnen. Maar erger was de machtsstrijd op het hoofdkantoor. Omdat Meijer Sluijser voor mij had gepleit, had ik er onwetend vijanden gekregen. Dat bleek toen tijdens mijn vakantie de naaste medewerker van de chef redacties achter mijn rug mijn kantoor kwam doorzoeken. Mijn secretaresse belde me daarover in paniek op mijn vakantieadres. Voor mij was dat einde oefening. Ik aanvaardde een aanbod van Evert Vermeer om als journalist en tekstschrijver voor het politieke cabaret te komen werken op het hoofdkantoor van de PvdA. Korte tijd later arriveerde Meijer Sluijser daar ook en konden we jarenlang plezierig samenwerken. Dagbladjournalist ben ik nooit meer geworden.